



עו"ד ויויאן שלום, עו"ד זהר פישר

מיזוג מרכזי

תחום המיזוגים בשוק עריכת הדין שוקק פעילות דינמית. סיכום המגמות הרווחות בישראל 2017



תחומי עיסוק משלימים חוברים זה לזה: הייטק עם שוק ההון, ליטיגציה עם נדל"ן, קרנות עם מיסוי, במטרה מוצהרת ליצור סינרגיה אמיתית בין תחומי העיסוק, ולשרת את לקוחות הליבה של כל משרד ביותר מתחום עיסוק אחד. החיבור נובע לרוב מהרצון של משרדים קטנים לתת מענה מספק למשרדים הגדולים שלוקחים מהם לקוחות, ולהציע ללקוחות שירות רחב יותר, בדגש על שירות אישי מהשותפים, לרבות ללקוחות גדולים ולחברות ציבוריות.

ארץ קטנה עם שפע ישראל היא שוק שבו כולם מכירים את כולם. לא פעם אפשר להתבונן על השוק כעל משחק סכום אפס, שבו משרדים משאילים לקוחות זה מזה במעגל בלתי נלאה. במטרה לברוח מהלופ הזה, משרדים רבים פוזלים אל מעבר לים, ומבצעים הרחבת פעילות לטובת גיוס לקוחות מחו"ל. הרחבה זו מתאפשרת דרך פתיחת שלוחות עם שותף מהמשרד הישראלי המבצע רילוקיישן, דרך שיתופי פעולה הדוקים עם משרדים זרים, או דרך פתיחת משרד העובד באופן מלא בחו"ל. ♦

נתוני Dun's 100. האם תקרת הזכוכית של הגודל מתקרבת? כמה מהמשרדים מתקרבים למימוש פוטנציאל הצמיחה שלהם, אולם המגה משרדים לא סיימו לגדול, והם מכניסים עוד ועוד מחלקות, גם אם לעתים מדובר בכפל של מחלקות. לצד זאת, תחומי נישא קלאסיים, שפעם היו בשוליים, נכנסים למשרדים הגדולים במטרה להפוך את המשרד ל-One Stop Shop לכל דבר ועניין, כמו למשל צווארון לבן, איכות הסביבה, לשון הרע ועוד.

תג מחיר לכישרון השוק נמצא בחיפוש בלתי נלאה אחר טאלנטים, אחר הדור הבא של עריכת הדין, שותפים ושותפות צעירים שכבר מביאים לקוחות, שהחלו לעשות לעצמם שם ומסומנים כדבר הבא. שותפים אלה מקבלים הצעות מפתות משלל משרדים, המבטיחים מסלול מהיר לשותפות אקוויטי, תנאים ושכר מפנק, קבלת צוות רחב ועוד, במטרה לגדל אותם כ-Rainmakers לעתיד.

סינרגיה, סינרגיה מיזוג של משרדים קטנים אינו תופעה חדשה, אולם בתקופה האחרונה מגמה זו מקבלת תאוצה. משרדים קטנים עם

שוק עריכת הדין במדינת ישראל נמצא תחת שינויים מתמידים, כפועל יוצא של התחרות העצומה בתחום. השינויים מתבטאים במירוץ לגיוס עורכות ועורכי דין ושותפים שנחשבים לטאלנטים או לכוכבים עולים, ואף במהלכי שיווק ופיתוח עסקי רוויי תקציב, בכניסה של טכנולוגיות ליגל-טק המשפרות את תהליכי העבודה, ולצד כל אלה, במהלכי מיזוג מואצים.

בתחום תזוזות הבכירים והמיזוגים, מתאפיין השוק בדינמיות שהולכת וגוברת בחמש השנים האחרונות. משרדים ענקיים הולכים ומתעצמים, משרדי בוטיק חוברים אל אחרים ושותפים בולטים, Rainmakers, שהם בעלי יכולת אישית לייצר עבודה והזדמנויות עסקיות, עוברים ממשרד למשרד. בתחום המיזוגים בישראל בולטות כמה מגמות.

הגודל כן קובע משרדי בוטיק או משרדים בגודל בינוני מרגישים שהעסקאות הגדולות באמת אינן מגיעות. משרדים עם מעט התמחויות נמצאים במצב הדורש קבלת החלטה. ולכן רבים יושבים על הגדר ותרים אחר דרכם. האם להמשיך להתמקד במעט תחומים, לשמר את אופי הבוטיק או הדרך השנייה, שיותר ויותר משרדים בוחרים בה, לגדול ולקפוץ לתחרות עם המשרדים בגודל בינוני עד גדול, באמצעות מיזוג עם משרדי בוטיק קטנים, שילוב מחלקות ספציפיות ממשרדים אחרים או מיזוג עם משרד בגודל דומה, במטרה להפוך לגורם משמעותי יותר בשוק.

אין קץ לגודל המגה משרדים בישראל ממשיכים לצמוח. המשרד הגדול בישראל, הרציג פוקס נאמן, הגיע השנה לגודל הבלתי נתפס של 300 עורכות ועורכי דין, ובעשרת המשרדים הגדולים בישראל, עובדים יחד לא פחות מאלפיים עורכות ועורכי דין (לפי